

Károsítóhelyzet alakulása

Zala megye, 2020.07.19-07.26.

Időjárás:

A múlt héten időnként folytatódott a mérsékelt meleg időjárás a megyében. Az időjárási események közül a csapadék volt a legmeghatározóbb az időszak végén, amikor is 40-120 mm mennyiségű eső esett (24 óra alatt) a megye területén egyenlőtlen eloszlásban. A hét többi napján egy-egy zápor fordult elő, amely a betakarítási munkálatokat nem hátráltatta jelentősen. A hőmérsékleti értékek hasonlóak voltak a korábbi időszakhoz, de a nappali felmelegedés valamivel nagyobb volt. A páratartalom 75 % felett volt mindvégig.

GABONA-FÉLÉK, REPCE

Az őszi árpa betakarítása jórészt befejeződött. Az őszi-és tavaszi búza aratása folyamatban van, amelyet sok esetben a hirtelen lezúduló nagy mennyiségű eső félbeszakított. A még lábon álló állományokban a kalászon a **korompenész** felszaporodása helyenként jelentős. A mielőbbi betakarítás fontos a további minőségromlás megakadályozása érdekében.

A gabona-tarlók többsége gyommentes, a tarlókántásokat az idén a legtöbb gazdaságban már elvégezték vagy folyamatosan végzik (az aratást követően rövid idő múlva). A hántott tarlókon a meleg és a sok eső miatt lendületes és (táblánként eltérő mértékű) nagy tömegű gyom kelésre lehet számítani. A hántás utáni **tarlókezelésekre** fel kell készülni.

KUKORICA

Növényfenológia: ~virágzás vége, kötődés, szemfejlődés kezdete.

A **kukoricamoly** rajzása észlelési szintű a fénycsapdákban. A lárvák lefelé vándorlása a szárban folyamatos, már a cső alatt is látható kijárat nyílás (1. fotó).

1. fotó: Kukoricamoly kijárat nyílás a cső alatt

A **kukoricabogár** imágóinak rajzása folyamatos és tömeges a monokultúrák területén. Napsütéses napokon a bogarak száma nem változott, átlagosan 1-1,5 db imágó/tő mennyiségben figyelhetők meg, a kombinált csapdában (hímeket, nőstényeket vonzó) a fogás 100-110 db imágó/csapda/hét volt. A bogarak levél-és bibe kártétele továbbra sem volt számottevő, a csövek még a monokultúrák területén is szépen kötődtek. A védekezést legfeljebb azokon a területen érdemes megfontolni, ahová jövőre is kukoricát szánnak.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: ~virágzás vége-magképződés

Napraforgóban az **alternáriás foltosság** tünetei továbbra is a levélen láthatók, jelentős változás nem történt a múlt hét óta (gyenge fertőzöttség 6-10 %, 2-es fokozat). Száron és tányéron nem láthatók tünetek.

A **diaportés betegség** levéltünetei fokozódtak, a fertőzöttség az állomány ~10-20 %-án közepes mértékű (3-as skála, 11-25 %) az alsó leveleken. Az alsó 2-4 levél a legtöbb esetben felszáradt (vagy az előbb említett mértékben fertőződött), mely részben a betegség, részben a korábbi szárazság miatt következett be (2.-3. fotó). A száron és tányéron a kezeletlen állományokban sem találtunk ez ideig tünetet.

2-3. fotó: Diaportés betegség tünete levélen és élettani eredetű felszáradás

A párás, meleg időjárás következtében a **szklerotíniás betegség** tipikus tünetei tömegesen váltak láthatóvá. A micélium nagy tömege és már a szkleróciumok is megjelentek a szár alapi részénél (4. fotó).

4. fotó: Szklerotíniás betegség napraforgón, tömeges micélium és szklerócium megjelenéssel

BURGONYA

Növényfenológia: gumónövekedés

A **burgonyavész** és az alternáriás fertőzöttség és az állományokban tovább növekedett. A tünetek közepes mértékűek (3-as skála, 11-25 %).

A **burgonyabogarak** második nemzedékének népessége alacsony (a védett táblákon észlelési szintű).

ALMA, KÖRTE, CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), DÍÓ

Növényfenológia:

Alma, körte: gyümölcsnövekedés, színeződés

Cseresznye, meggy: betakarítás utáni állapot; szilva: gyümölcsfejlődés, színeződés, érés

Almában a **lisztharmat** és a **varasodás** fertőzöttség nem változott (gyenge (közepes) fertőzöttség (2-3-as skála, 6-25 %) a lombon, gyümölcsfertőzöttség észlelési szintű). A magas páratartalom és a meleg, csapadékos időjárás a betegségek fokozódásának kedvez, ezért további megelőző védelem javasolt.

Az **almamoly** rajzása folyamatos, újra növekvő, 7-18 db hím/csapda/3 nap mennyiséggel a csapdákból. Védekezés indokolt.

Almalevél-aknázómoly rajzása újra észlelhető, 22-44 db hím/csapda/3 nap mennyiséggel. A kártétel nem növekedett (gyenge mértékű, 1-2-es skála).

Szilvában a **szilvamoly** rajzása folyamatos, de csökkenő tendenciájú 8 db hím/csapda/3 nap mennyiséggel.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása folyamatos, újra erősödő, 48-57 db hím/csapda/3 nap mennyiséggel a feromon csapdákból.

Dióban fokozódott a betegségek megjelenése az arra érzékeny fajtákban (**gnomóniás levélfoltosság, baktériumos foltosság**). Lombon közepes mértékű a fertőzöttség (3-as skálafokozat, 11-25 %), újabb, kezdetleges tünetekkel, a gyümölcsök fertőződése (gyakoriság és mérték is) fokozódott.

Folyamatos és a fertőzött ültetvényekben tömeges a **nyugati dióburok-fúrólégy** rajzása. A tojásrakás, lárvakelés folyamatos. A táplálék attraktáns csapdák fogása 30-55 db imágó/csapda/hét mennyiségű.

SZŐLŐ

Fenológia: fűtzáródás, korai fajták színeződés kezdete.

A párás, meleg időjárás kedvezett az újabb **peronoszpóra** fertőzéseknek, de a fertőzöttség még így is gyenge mértékű a lombon (2-es skála, 6-10 %). A foltok tömegesen sporulálnak ezért a lombzat védelme most nagyon fontos. A fűt fertőzöttség nem jelentős (legfeljebb gyenge mértékű fertőzöttség látható, 1-2-es skála, főleg virágzáskori fertőzésből adódóan).

A **feketerothadás** betegség levéltünetei az idősebb/kezeletlen ültetvényekben gócszerűen közepes mértékűre erősödtek, de általában legfeljebb gyenge mértékű maradt a levélkárosodás. A fűttünetek megjelenésének gyakorisága és mértéke is növekedett. A nagyobb/intenzív növényvédelmű ültetvényekben jellemzően csak egy-egy bogyó fertőzött (de sok esetben a fűtök ~10-20 %-án), de a kisebb ültetvényekben kiterjedtebb fűttüneteket is látni (közepes fertőzöttség, 3-4-es skála, 11-50 % fűt felület fertőzöttség). A védekezéseket folytatni kell!

A **lisztharmat** fertőzöttség nem változott jelentősen, érzékeny fajtán közepes mértékű fűtfertőzöttség figyelhető meg (3-4-es skála, 11-50 %).

Az **amerikai szőlőkabóca** lárvafejlődése folyamatos, a lárvák fejlődési fokozatai a következőképpen alakulnak: L1: 0 %; L2: 5 %; L3: 15 %; L4: 18 %, L5: 62 %. Az imágók rajzása gyenge intenzitású.

Zalaszentlőrinc, 2020. július 26.

Tűh Annamária
előrejelző